Fjerkræafgiftsfonden - Ændringsbudget 2026

Note	Beløb i 1000 kr.	Budget 2026 1.000 kr.	Ændringsbudget 2026 1.000 kr.	Relativ fordeling i %	Ændring i %
	INDTÆGTER:				
1	Overført fra forrige år	105	1.952	11,2	1759,05
2	Produktionsafgifter	12.258	12.443	71,4	1,50
3	Promillemidler	2.840	2.962	17,0	4,30
4	Særbevilling og anden indtægt	0	0	0,0	-
5	Renter	200	75	0,4	-62,50
	I. Indtægter i alt	**15.403**	**17.432**	**100,0**	
	UDGIFTER:				
	Samlede tilskud fordelt på formål				
	Fremstødsforanstaltninger i alt	2.552	2.552	16,6	0,00
	Forskning og udvikling i alt	**1.248**	**1.785**	**11,6**	**43,03**
	Kvalitetsordninger i alt			0,0	-
	Videnudveksling og informationsaktioner i alt	5.492	5.492	35,6	0,00
	Rådgivning i alt			0,0	-
	Sygdomsforebyggelse i alt	5.584	5.584	36,2	0,00
	Sygdomsbekæmpelse i alt			0,0	-
	Dyrevelfærd jf. BEK nr. 1290 af 28/11/2024 i alt			0,0	-
6	Særlige foranstaltninger i alt			0,0	-
	Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt			0,0	-
12	**II. Udgifter til formål i alt**	**14.876**	**15.413**	**100,00**	
7	**Fondsadministration**				
8	Fondsadministration - Særpuljer	0	0	0,0	-
	Revision	120	120	21,5	0,00
	Advokatbistand	0	50	9,0	-
9	Effektvurdering	13	13	2,2	0,00
	Ekstern projektvurdering	0	0	0,0	-
10	Øvrig godkendte administrationsudgifter				
11	Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse	376	376	67,3	0,00
12	Tab på debitorer	0	0	0,0	-
	III. Administration i alt	**509**	**559**	**100,00**	
	IV. Udgifter i alt	**15.385**	**15.972**		
13	**Overførsel til næste år**	19	1.460		
	Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	0,12%	9,14%		
	Supplerende oplysninger:				
	Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere				
	Landbrug & Fødevarer i alt	7.304	7.304	47,39	0,00
	Danske ÆG i alt	6.324	6.324	41,03	0,00
	Københavns Universitet i alt	692	1.229	7,97	77,60
	Aarhus Universitet i alt	478	556	3,61	16,32
	SEGES Innovation i alt	78	-	-	-100,00
	V. I alt	**14.876**	**15.413**	**100,00**	

Fjerkræafgiftsfonden - Noter til ændringsbudget 2026

Note 1. Overført fra forrige år
Der er budgetteret med en overførsel på 1.952 t.kr. fra 2025 til 2026 på baggrund af fondens 2025-regnskab.

Note 2. Produktionsafgifter
Fjerkræafgiftsfondens indtægt fra produktionsafgifter er baseret på bekendtgørelse om produktionsafgift på æg og fjerkræ. Se specifikationen af note 2 på efterfølgende side.

Note 3. Promillemidler
For 2026 har Promilleafgiftsfonden for landbrug bevilget et tilskud på 2.840 t.kr. Fjerkræafgiftsfonden søgte i forbindelse med tilskudsregnskab 2025 til Promilleafgiftsfonden om at overfører delvist tilskud i de projekter hvor fonden selv havde godkendt en projektforlængelse. Projektforlængelserne i Promilleafgiftsfonden svarer sammenlagt til 122 t.kr.

Promillemidler	**Budget 2026** *1.000 kr.*	**Ændrings-budget 2026** *1.000 kr.*
Fremstødsforanstaltninger i alt		
Forskning og udvikling i alt	287	**409**
Kvalitetsordninger i alt		
Videnudveksling og informationsaktioner i alt	781	781
Rådgivning i alt		
Sygdomsforebyggelse i alt	1.772	1.772
Sygdomsbekæmpelse i alt		
Dyrevelfærd jf. BEK nr. 1290 af 28/11/2024 i alt		
Særlige foranstaltninger i alt		
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt		
Tilskud fra Promilleafgiftsfonden (total)	**2.840**	**2.962**

Note 4. Særbevilling og anden indtægt
Ingen bemærkninger.

Note 5. Renter
Der er budgetteret med en renteindtægt på 200 t.kr. som følge af forholdene på pengemarkedet.

Note 6. Særlige foranstaltninger
Ingen bemærkninger.

Note 7. Fondsadministration
Opgaverne vedrørende fondens sekretariat og generelle administration varetages af Landbrug & Fødevarer. Omkostningerne forventes at udgøre i omegnen af 400 t.kr., der er finansieret af Landbrug & Fødevarer. Udgifter til generel fondsadministration er ikke finansieret af fondsmidler.

Note 8. Fondadministration - særpuljer
Ingen bemærkninger.

Note 9. Effektvurdering
Der er budgetteret med 12,5 t.kr. til effektvurdering.

Note 10. Øvrige godkendte administrationsudgifter
Ingen bemærkninger.

Note 11. Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse
Fjerkræafgiftsfonden betaler honorar til bestyrelsens medlemmer baseret på forventet tidsforbrug. Honorarerne udgør 370,5 t.kr. Dertil dækkes der udgifter til transport i forbindelse med bestyrelsesmøder iht. Finansministeriets cirkulære herom.

Note 12. Tab på debitorer
Ingen bemærkninger.

Note 13. Overførsel til næste år
Ingen bemærkninger.

Note 14. Sygdomme
Newcastle disease, salmonella, aviær influenza, infektiøs bronkitis

Note 15. Fordeling af tilsagn på strategiske mål
I noten beskrives hvorledes fondens midler er fordelt i forhold til fondens strategiske indsatsområder.

Indsatsområde	**Antal projekter**	**Tilskud**
Bæredygtighed	3	960
Dyrevelfærd og dyresundhed	9	4.806
Nye markeds- og produktområder	2	757
Sundhed og fødevaresikkerhed	4	6.402
Forbrugerinformation og samfundsdialog	3	2.090
Andet	1	398
Total	**21**	**15.413**

Note 16. Valgfri note
Ingen bemærkninger

Note 2 - Fjerkræafgiftsfonden afgiftssatser

	Budget 2026			Ændringsbudget 2026		
Fjerkræafgiftsfonden						
	Produktion	Afgifter	Provenu	Produktion	Afgifter	Provenu
1. Slagterier	*1.000 tons*	*Øre/kg*	*1.000 kr*	*1.000 tons*	*Øre/kg*	*1.000 kr*
Slagtekyllinger levende vægt	210,1	2,35	4.936,9	215,0	2,35	5.052,5
Andet fjerkræ, slagtet vægt	0,1	0,5	0,5	0,1	0,5	0,5
2. Rugerier	*Mio. stk*	*Øre/stk*	*1.000 kr*	*Mio. stk*	*Øre/stk*	*1.000 kr*
Slagtekyllinger	863,2	0,1	86,3	85,5	0,1	85,5
Hønekyllinger	34,3	10,0	343,2	3,4	10,0	340,0
Kalkunkyllinger	0,0	6,0	0,0	0,0	6,0	0,0
Gæslinger	0,0	6,0	0,0	0,0	6,0	0,0
Ællinger	0,0	8,0	0,0	0,0	8,0	0,0
Agerhøns, fasaner, rugeæg	0,2	25,0	52,0	0,0	25,0	5,2
3. Pakkerier	*Mio. stk*	*Kr./1000 stk*	*1.000 kr*	*Mio. stk*	*Kr./1000 stk*	*1.000 kr*
Konsumæg	1.352,0	3,2	4.326,4	1.300,0	3,2	4.160,0
Æg til andet brug	35	3,2	113	35	3,2	113
4. Eksport	*Mio. stk*	*Øre/stk*	*1.000 kr*	*Mio. stk*	*Øre/stk*	*1.000 kr*
Høns	3,6	0,60	21,8	3,5	0,60	21,0
Kyllinger indtil 14 dage	53,0	2,9	1.538,2	62,0	2,9	1.798,0
Kyllinger over 14 dage	15,6	5,05	787,8	16,5	5,05	833,3
Kalkuner indtil 14 uger	0,0	1,5	0,0	0,0	1,5	0,0
Kalkuner over 14 uger	0,5	5,0	26,0	0,5	5,0	26,0
Ænder	0,0	1,10	0,0	0,0	1,10	0,0
Gæs	0,0	2,75	0,0	0,0	2,75	0,0
Agerhøns, fasaner, rugeæg	0,1	25,0	26,0	0,3	25,0	7,5
5. Strudse	*Mio. stk*	*Kr./stk*	*1.000 kr*	*Mio. stk*	*Kr./stk*	*1.000 kr*
Slagtet, afrikansk	0,0	30,00	0,0	0,0	30,00	0,0
Slagtet, emu	0,0	15,00	0,0	0,0	15,00	0,0
Slagtet, nanduer	0,0	6,00	0,0	0,0	6,00	0,0
Total, Fjerkræafgiftsfonden			**12.258**			**12.443**
Provenu, konsumæg			*4.805*			*4.634*
Provenu, slagtefjerkræ			*7.376*			*7.796*
Provenu, strudse			*0*			*0*
Provenu, vildtfugle			*78*			*13*
Tab på uerholdelige fordringer			*0*			*0*
Nettoafgiftsprovenue			***12.258***			***12.443***

Fjerkræafgiftsfonden - Ændringsbudget 2026

	Beløb i 1000 kr.	Budget 2026	Ændrings-budget 2026	Specifikation af anvendt statsstøtteregel
VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere				
Landbrug & Fødevarer i alt		**7.304**	**7.304**	
Sygdomsforebyggelse				
1	Sygdomsforebyggelse og veterinært beredskab for slagtefjerkræ	2.364	2.364	§8 og §27
Sygdomsforebyggelse i alt		**2.364**	**2.364**	
Videnudveksling og informationsaktioner				
2	Fødevare og Veterinære Forhold	1.420	1.420	§8
3	E-kontrol i slagtekyllingeproduktionen	442	442	§8
4	Miljø- og klimaregulering af slagtefjerkræproduktionen	440	440	§8
5	National overvågning af infektiøs bronchitis virus i slagtekyllingeproduktionen	398	398	§8
6	FjerkræInsight 2026: Vidensformidling og inspiration	398	398	§8
7	Fjerkræintro 2026: lær om fjerkræproduktion	295	295	§8
8	Dyrevelfærd hos slagtefjerkræ	252	252	§8
Videnudveksling og informationsaktioner i alt		**3.645**	**3.645**	
Fremstødsforanstaltninger				
9	FjerkræDialog 2026: Åbenhed i fjerkræproduktionen	845	845	§20
10	Marked, afsætning og halalcertificering	450	450	§20
Fremstødsforanstaltninger i alt		**1.295**	**1.295**	
Danske Æg i alt		**6.324**	**6.324**	
Sygdomsforebyggelse				
11	Sygdomsforebyggelse og beredskab i ægproduktionen	1.933	1.933	§8 og §27
12	Tilskud til vaccination mod Newcastle Disease	1.287	1.287	§27
Sygdomsforebyggelse i alt		**3.220**	**3.220**	
Fremstødsforanstaltninger				
13	Ægget - for klimaet og din sundhed	950	950	§20
14	Markedsadgang og inspektioner vedr. æg og ægprodukter	307	307	§8 og §20
Fremstødsforanstaltninger i alt		**1.257**	**1.257**	
Videnudveksling og informationsaktioner				
15	Fjerkræ- og zoonosedatabasen	685	685	§8
16	E-kontrol for ægproduktion	585	585	§8
17	Dyrevelfærd, rådgivning om produktionsforhold og økologiregler i ægproduktionen	577	577	§8
Videnudveksling og informationsaktioner i alt		**1.847**	**1.847**	
Københavns Universitet i alt		**692**	**1.229**	
Forskning og udvikling				
18	Hvorfor bliver ikke alle kyllinger lige syge? - Mod en robust infektionsmodel til evaluering af E. coli vacciner i slagtekyllinger	692	692	§18
PF1	**Forekomst af forstørret kirtelmave og proventriculitis in danske slagtekyllinger (Proventrikel)**	**-**	**335**	**§18**
PF2	**Varigheden af beskyttelsen efter vaccination mod fugleinfluenza og Newcastle disease virus**	**-**	**202**	**§18**
Forskning og udvikling i alt		**692**	**1.229**	

Fjerkræafgiftsfonden - Ændringsbudget 2026

	Beløb i 1000 kr.	Budget 2026	Ændrings-budget 2026	Specifikation af anvendt statsstøtteregel
Aarhus Universitet i alt		**478**	**556**	
Forskning og udvikling				
19	Biomarkører til vurdering af spolorm infektionsgrad i økologiske æglæggere (BIO-ORM)	478	478	§18
20	NET Energy system for broilers (tilsagn overdraget fra SEGES)	0	78	§18
Forskning og udvikling i alt		**478**	**556**	
SEGES Innovation i alt		**78**	**0**	
Forskning og udvikling				
-	NET Energy system for broilers (tilsagn overdraget til AU).	78	0	
Forskning og udvikling i alt		**78**	**0**	
I alt		**14.876**	**15.413**	

Projektbeskrivelser

Note 1: Sygdomsforebyggelse og veterinært beredskab for slagtefjerkræ
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektet har til formål, at:

- Overvåge, forebygge og bekæmpe fjerkræsygdomme
- Overvåger vaccinationsstrategier, vaccinationserfaringer og monitoreringsplaner herfor, for anmeldepligtige fjerkræsygdomme
- Forebygge og håndtere zoonoser som Salmonella og Campylobacter
- Overvåge og dokumentere antibiotikaforbrug og resistens
- Bidrage til fødevaresikkerhed ved ensartet håndtering på tværs af branchen

Projektet understøtter dokumentation og indsats på områderne dyresundhed, zoonoser, fødevaresikkerhed og antibiotika, hvilket skaber et fælles grundlag for sygdomshåndtering og vidensdeling i slagtefjerkræbranchen.

Mål

- At sikre effektiv og hensigtsmæssig håndtering af sygdomsudbrud og zoonoser
- At informere og rådgive producenter løbende
- At finansiere prøvematerialer og laboratorieanalyser til overvågning
- Aktiviteter
- Projektet gennemføres via følgende centrale aktiviteter:
- Overvågning, kontrol og bekæmpelse af zoonoser og fjerkræsygdomme
- Videnindsamling, vidensdeling og faglig rådgivning
- Udarbejdelse af statistiske opgørelser
- Betaling af sokkeprøvemateriale til Salmonella- og Campylobacter-undersøgelser (1.150 tkr. af det samlede budget)
- Dækning af analyseomkostninger ved test for Infektiøs Bronkitis (IB)
- Overvågning og opgørelse af antibiotikaforbrug

Effekter
Projektet forventes at bidrage til:

- Et velfungerende, tidssvarende og opdateret veterinært beredskab, der hurtigt kan reagere på sygdomsudbrud
- En høj fødevaresikkerhed, herunder bidrag til opretholdelse af Danmarks særstatus for Salmonella i kyllingekød
- Et fortsat lavt og ansvarligt antibiotikaforbrug
- Bidrager til øget konkurrenceevne for danske produkter, både nationalt og internationalt

Note 2: Fødevare og Veterinære Forhold
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektets formål er at overvåge, indsamle og løbende formidle ny viden om fødevaresikkerhed samt fødevare, veterinær- og eksportlovgivning til den samlede branche. Det gør det nemt for branchen altid at være opdateret på reglerne og derved sikre høj grad af regelefterlevelse. Også i 2026 er projektet et samarbejdsprojekt mellem FødevareDanmark og Landbrug & Fødevarer, hvilket skal sikre samarbejde og videndeling til gavn for såvel store som små i branchen.

Projektet består af to sammenhængende arbejdspakker hver indeholdende en række aktiviteter:

AP 1- Vidensformidling og -beredskab om fødevarelovgivning: Branchens fundamentale vidensberedskab. L&F overvåger, indsamler og formidler ny og aktuel viden samt deltager i diverse fagligtekniske fora i Danmark, EU samt internationalt. Desuden vedligeholdes og formidles HACCP-materialet, branchens videnskabelig baggrundsdokumentation for håndtering af fysiske, kemiske og biologiske risikofaktorer i forbindelse med produktion af fjerkrækød og –produkter, løbende. Endelig håndteres også viden om kommercielle fødevarestandarter under Global Food Safety Initiativ (GFSI), hvilket er kundekrav, udover EU lovgivning, hvor overholdelse er en forudsætning for afsætning af fjerkrækød og -produkter.

AP 2 - Veterinære- og fødevaresikkerhedsmæssige eksportkrav: Denne arbejdspakke omhandler alle de faglige aspekter og opgaver, som skal håndteres i forbindelse fastholdelse og åbning af eksportmarkeder, herunder, håndtering af eksportcertifikat problematikker fx ved sygdomsudbrud.

Projektets effekt er således, et samlet beredskab af faglig-teknisk viden om og til brug ved produktion af fjerkrækød og –produkter, samt ved afsætning af branchens produkter i Danmark, EU og tredjelande.

Note 3: E-kontrol i slagtekyllingeproduktionen
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formålet med projektet er at sikre en fortsat opdatering og udvikling af L&F Fælles E-kontrol og L&F Separat System. Projektet skal fastholde og styrke slagtekyllingeproducenternes adgang til et effektivt dataværktøj, der understøtter benchmarking, produktivitetsopfølgning og tværgående analyse – uanset tilknytning til slagteri eller kvalitetssystem.

Projektet er organiseret i tre integrerede arbejdspakker (AP1–AP3), der gennemføres parallelt og samlet bidrager til udvikling, drift og formidling af E-kontrolsystemet.

AP1: Projektledelse og kommunikation omfatter planlægning, økonomistyring og koordinering med samarbejdspartnere samt formidling af resultater. Projektledelsen varetages af L&F Fjerkræ og sikrer fremdrift, dokumentation og inddragelse af relevante aktører.

AP2: Teknisk drift og dataintegration fokuserer på vedligeholdelse og videreudvikling af både Fælles E-kontrol og Separat System. Herunder ligger tilpasning til ændrede inputformater fra KIK, ACQP og interne systemer, validering og strukturering af data samt drift af supportfunktion og brugeradgange. Opgaverne varetages af Lyngsøe Systems, som har specialiseret viden og unik adgang til systemarkitekturen.

AP3: Udvikling af statistik og rapportering omfatter udtræk, behandling og formidling af data. Der udarbejdes standardrapporter og benchmark-statistikker til producenter, branche og myndigheder, samt brugerdefinerede analyser efter behov. Lyngsøe Systems inddrages efter behov i teknisk udvikling af rapporttyper.

Projektets leverancer inkluderer bl.a. minimum én større analyse, to faglige notater, tre artikler til fagmedier, to opdateringer af hjemmesideindhold og mindst 10 statistik- og dataudtræk. Disse vil blive offentliggjort på danskfjerkrae.dk, i tidsskriftet Fjerkræ og relevante nyhedsmedier.

Projektet understøtter en mere produktiv primærproduktion ved at give slagtekyllingeproducenter adgang til relevante, valide nationale data til benchmarking og opfølgning. Det styrker producenternes beslutningsgrundlag og evne til proaktiv handling, øger gennemsigtighed og videndeling i branchen og bidrager til dokumentation af fodereffektivitet og bæredygtighed. Effekterne forventes realiseret gradvist i takt med forbedret databrug og øget anvendelse af det statistiske materiale.

Note 4: Miljø- og klimaregulering af slagtefjerkræproduktionen
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formålet med projektet er at

1. sikre, at branchens primærproducenter og rådgivere løbende har indblik i lovgivningen vedrørende klima- og miljøkrav, herunder den miljøteknologiske udvikling, med fokus på fortsat udvikling af en bæredygtig fjerkræproduktion med lavt miljø- og klimaaftryk

2. sikre, at der er sammenhæng og synergi mellem de branchedata, der indsamles til emissionsopgørelser for kvælstof og fosfor (normtal) og data til beregning af klimapåvirknng fra produktionen af slagtefjerkræ.

Projektet aktiviteter er:

servicering af branchens primærproducenter og rådgivere af primærproducenter mht lovgivning på miljøområde og indsatser for at udvikle og implementere ny miljø- og klimateknologi

tæt følge ny EU og national lovgivning på miljø- og klimaområdet med relevans for miljøgodkendelser og anden regulering af husdyrproduktionen, herunder det arbejde, der foregår i Kommissionens enhed for industriemissioner EUBRITE

sekretariatsfunktion for Miljøfaggruppe Fjerkræ

deltagelse på messer, kongresser og virksomhedsbesøg for at opsamle og videreformidle viden om regulering og teknologi indenfor miljø og klima, til primærproducenter og rådgivere af primærproducenter

deltagelse i faglig koordinering og vidensdeling om miljø- og klimregulering af husdyrbrug med forskere og rådgivere fra de øvrige husdyrgrene.

repræsentation af slagtefjerkræ i det nationale normtalsudvalgs arbejdsgruppe

deltagelse i koordinering og kvalitetssikring af de data, der anvendes til opgørelse af branchens miljø- og klimabidrag

Effekten af projektet er, at primærproducenterne og rådgivningsvirksomhederne har opdateret viden om miljø- og klimalovgivning, og får mulighed for dels at anvende denne viden konkret ift. miljøgodkendelser og dels at indarbejde denne viden i de strategiske overvejelser ved etablering og udvidelser af virksomheden. Et robust datagrundlag er desuden en forudsætning for at leve op til de stigende miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige oplysningskrav (ESG).

Samlet styrker det mulighederne for en fortsat bæredygtig udvikling af en dansk slagtefjerkræproduktion med et stadigt lavere miljø- og klimaaftryk.

Note 5: National overvågning af infektiøs bronchitis virus i slagtekyllingeproduktionen
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektets formål er at gennemføre overvågning af forekomsten af infektiøs bronchitis virus (IBV) i den danske slagtekyllingeproduktion for på længere sigt at kunne etablere fremtidssikret risikoforebyggelse og -styring af udbrud af Infektiøs Bronchitis (IB). IBV medfører luftvejssymptomer og kan forårsage alvorlige tab i form af sekundære bakterielle infektioner, nedsat tilvækst, uensartethed, øget kassation og øget foderforbrug, som påvirker både økonomi, dyrevelfærd og konkurrenceevne negativt.

Hvert af de to deltagende slagterier udvælger 25 slagtekyllingebesætninger, fordelt over slagteriernes geografiske forsyningsområde. I hver besætning udvælges ét hus, hvor der udtages luftprøver samtidig med og hver gang der udtages sokkeprøver til salmonellakontrol 7-10 dage før slagtning i hele 2026. Prøvetagningen udføres ved AeroCollects luftprøveudtagningsteknologi, hvor virus fanges i et prøvekammer ved et kraftigt elektrisk felt. Prøvekammeret sendes til AeroCollects laboratorium i Brøndby senest 4 dage efter udtagning.

Resultaterne analyseres af AeroCollect ved qPCR og evt sekventering, og formidles til en projektgruppe, som vurderer resultaterne. Projektgruppen vurderer fundene på ugebasis og sikrer, at relevante resultater formidles til den pågældende producent og til L&F, som videreformidler geografiske placeringer og virusstammer (Danmarkskort) til fjerkræbranchen. Både positive og negative fund rapporteres, mens fund af vaccinevirus ikke rapporteres direkte.

Alle resultater samles efter projektperioden i en alment tilgængelig rapport med vurderinger af og anbefalinger om hvorvidt metoden fremover kan anvendes til overvågning for IB og grundlag for beslutninger om vaccinationsstrategi.

Effekterne vil vise sig, hvis IB-smittepresset som forventet er relativt lavt, så behovet for vaccination er mindre end tidligere antaget. Et reduceret vaccineforbrug vil kunne give besparelser på op til 11 øre pr. kylling i perioder, hvor vaccination ikke er nødvendig, og de lavere omkostninger vil alt andet lige kunne forbedre produktionens konkurrenceevne.

Overvågning af IB virusstammer vil desuden sikre hurtig detektion af nye stammer og justering af vaccinevalg når dette er relevant. Dermed minimeres risiko for nye sygdomsudbrud, tab i produktivitet, og behov for antibiotikabehandling af sekundære bakterielle infektioner.

Projektet er et samarbejdsprojekt mellem Rose Poultry, Danpo og Landbrug og Fødevarer, Fjerkræ.

Der er in kind finansiering i projektet, idet virksomhederne Rose Rose Poultry A/S, Danpo A/S, Johanne Juul og AeroCollect stiller timer gratis til rådighed for projektet. De bliver således ikke lønnet af projektet. Værdien af dette er estimeret til ca. 300 tkr.

Note 6: FjerkræInsight 2026: Vidensformidling og inspiration
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formålet med FjerkræInsight 2026 er at styrke adgangen til opdateret, filtreret og målrettet viden om fjerkræproduktion i både national og international kontekst. Projektet skal bidrage til at gøre ny forskning, trends og praksiserfaringer tilgængelige og relevante for danske fjerkræproducenter og øvrige aktører i værdikæden.

Projektet aktiviteter organiseres i fire arbejdspakker:

AP1 – Projektledelse og koordinering
Omfatter administrativ styring, økonomiopfølgning og kontakt med interessenter og brancheaktører. Der afholdes statusmøder og sikres koordinering med relevante aktører.

AP2 – Vidensindsamling og research
Projektet indhenter løbende faglig viden fra forskningsinstitutioner, konferencer, tidsskrifter og netværk i ind- og udland. Fokusområder er bl.a. produktivitet, dyrevelfærd, sygdomsudvikling, management, foder, klima og verdensmarkedsudvikling. Research suppleres med faglige møder, netværksaktiviteter og internationale kontakter.

AP3 – Reportager fra produktionen
Der gennemføres og formidles 9 journalistiske reportager fra primærproducenter og virksomheder med henblik på at vise inspirerende praksisløsninger og fremme erfaringsudveksling. Indholdet redigeres og publiceres med grafisk og faglig kvalitet.

AP4 – Formidling og videndeling
Den indsamlede og bearbejdede viden formidles bredt via digitale og trykte kanaler – herunder fagtidsskriftet Fjerkræ, hjemmesiden danskfjerkrae.dk og Facebooksiden Alt om Fjerkræ. Artiklerne suppleres med korte teaser-tekster og bruges aktivt på relevante mødefora. Det tilstræbes, at viden er lettilgængelig og handlingsorienteret.

Projektet styrker branchens adgang til anvendelig viden og skaber grundlag for bedre beslutningsgrundlag og innovation i produktionen. Effekten forventes at kunne aflæses i en skærpet bevidsthed om ny teknologi og praksis samt inspiration til udvikling og øget konkurrencekraft hos fjerkræproducenterne. Projektet bidrager dermed indirekte til en mere robust og fremtidsparat fjerkræproduktion.

Note 7: Fjerkræintro 2026: lær om fjerkræproduktion
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektet har til formål at styrke rekruttering og faglighed i dansk fjerkræproduktion ved at give landbrugselever, nystartede producenter og andre interesserede adgang til praksisnær og målrettet viden gennem fjerkræfaglige temadage og temadøgn. Det skal bidrage til at sikre branchens fremtidige arbejdsstyrke og faglige kvalitet.

Projektet gennemføres som en etårig indsats i 2026 og er organiseret i fire integrerede arbejdspakker, der samlet set skal understøtte vidensdeling, rekruttering og faglig opkvalificering:

AP1: Koordinering, videoudvikling og projektledelse
Omfatter den samlede styring af projektet samt udvikling af informationsmaterialer og korte introduktionsvideoer fra både en slagtekyllinge- og æglæggerstald. Der prioriteres målrettet kommunikation til skoler og potentielle deltagere for at sikre høj deltagelse og effekt.

AP2: Fjerkræfagligt temadøgn
Der afholdes ét intensivt temadøgn med op til 35 deltagere, herunder landbrugselever, veterinærelever og medhjælpere. Programmet spænder over temaer som avl, staldmanagement, sygdomsforebyggelse og dyrevelfærd samt oplæg fra producenter. Formålet er at give deltagerne en praksisnær og helhedsorienteret introduktion til branchen.

AP3: Temadage og oplæg på landbrugsskoler
Der afvikles 2–4 temadage eller oplæg direkte på skolerne, typisk som en del af karrieredage eller temauger. Indholdet skræddersys, men inkluderer bl.a. introduktion til jobmuligheder, faglige oplæg og dialog med producenter. Det bidrager til at gøre fjerkræproduktion synlig for målgrupper, som ellers sjældent præsenteres for området.

AP4: Evaluering og konceptforbedring
Alle aktiviteter evalueres systematisk via spørgeskemaer og samtaler. Evalueringerne anvendes løbende til kvalitetsforbedring og til at tilpasse indhold og form. Dermed skabes grundlag for kontinuerlig læring og videreudvikling af konceptet.

Projektet ventes at skabe øget faglig bevidsthed og interesse for fjerkræproduktion blandt unge og elever, samt bidrage til lettere rekruttering af kvalificeret arbejdskraft. Der opbygges faglige netværk, og den øgede synlighed i uddannelsesmiljøet bidrager til branchens langsigtede udvikling. Evalueringerne vil give dokumentation og input til fremtidige aktiviteter og tiltag.

Note 8: Dyrevelfærd hos slagtefjerkræ
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Baggrund og formål
Der er stigende fokus i både samfund og branche på dyrevelfærd for slagtefjerkræ, og der fremsættes løbende nye krav og forslag til forbedringer. Formålet med projektet er at sikre, at slagtefjerkræproducenter og branchen som helhed er opdateret med den nyeste viden om dyrevelfærd i relation til produktion, indfangning og transport.

Projektmål
Projektets overordnede mål er at:

- Indsamle og systematisere viden om dyrevelfærd hos slagtefjerkræ via deltagelse i møder, netværk, konferencer og gennemgang af faglige artikler og rapporter.
- Formidle denne viden til producenter, branchen og øvrige interessenter.

Hovedaktiviteter
Projektets faglige aktiviteter organiseres under to hovedelementer:

- Indsamling af viden om dyrevelfærd i slagtefjerkræproduktion, herunder nationale og internationale erfaringer og udviklingstendenser.

- Formidling af viden til producenter og branchen via nyhedsbreve, oplæg, vejledninger og faglige netværk.

Forventet effekt

- Et højt vidensniveau blandt producenterne skaber forudsætninger for fagligt funderede beslutninger, der fremmer både dyrevelfærd og produktionsudvikling.

Effekterne af projektet omfatter:

- Bedre forudsætninger for at implementere både frivillige og lovbestemte velfærdstiltag.
- Understøttelse af branchens konkurrenceevne og mulighed for positiv profilering i forhold til samfundets forventninger.

Note 9: FjerkræDialog 2026: Åbenhed i fjerkræproduktionen
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektet har til formål at øge forbrugernes indsigt i fjerkræproduktionens vilkår og styrker samt at skabe bedre rammer for dialog mellem forbrugere og producenter. Målet er at reducere misforståelser, styrke branchens omdømme og bidrage til en mere bevidst og oplyst forbrugeradfærd. Samtidig sigter projektet mod at indsamle ny viden om forbrugernes præferencer og markedstendenser, som kan anvendes strategisk af sektoren til fremtidig produktudvikling og afsætning.

Projektet er organiseret i fire arbejdspakker, der tilsammen dækker kommunikation, forbrugerrettede aktiviteter, dataindsamling og koordinering:

En projektledelse og koordinering, hvor der også udvikles informationsmaterialer og opdateres ernærings- og sundhedsanprisninger på fjerkrækød på websites.

En digital indsats med live-transmission fra en fjerkræstald, kampagnen “Bæredygtighed på vinger” og målrettet formidling via sociale medier og nyhedsbreve.

En fysisk tilstedeværelse ved publikumsevents som Roskilde Dyrskue og Åbent Landbrug, samt gårdbesøg, hvor forbrugere møder producenter og opnår viden gennem hands-on aktiviteter.

En analyseindsats, som tilvejebringer ny viden om forbrugernes holdninger, adfærd og indkøbsmønstre – herunder effekten af kommunikationsaktiviteterne.

De forventede effekter omfatter både en stigning i forbrugernes kendskab og tillid til dansk fjerkræproduktion samt et styrket beslutningsgrundlag for sektoren. Der arbejdes målrettet med effektmåling og løbende dokumentation, så projektets resultater kan omsættes til praksis både i branchen og i kommunikationen udadtil.

Projektet understøtter dermed fondens strategiske mål om øget afsætning af danske æg og kyllingekød og bidrager til, at fjerkræsektoren fortsat kan udvikle sig med udgangspunkt i viden, gennemsigtighed og forbrugernes behov.

Note 10: Marked, afsætning og halalcertificering
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektet har til formål at styrke eksporten af fersk fjerkrækød og produkter til tredjelande, hvor der kan opnås en merværdi i forhold til anden anvendelse, som overordnet set kommer hele værdikæden til gode gennem højere samlet værdiskabelse og dermed også bedre mulighed for at sikre en bæredygtig aflønning af alle led i produktionen. Der sigtes mod at sikre eksportadgang til nye markeder samt at opretholde eksisterende markeder, herunder at kravene til eksport til halaldestinationer opfyldes.

Projektet har i lyset af en stabil produktion af fjerkrækød og dermed en eksport, der ligger relativt stabilt over årene, særlig fokus på at skabe øget værdi i eksporten ved en strategisk tilgang i sektoren om at udnytte den

stigende globale efterspørgsel efter produkter, der har gennemgået en videre forædling og dermed vil have en større værdi for eksportvirksomhederne. En sådan fokus vil således generere en samlet højere eksportværdi, hvilket vil bidrage til en generelt stærkere værdikæde, der medvirker til at styrke fundamentet for primærproducenterne.

Projektet arbejder i flere spor, der alle har til formål at styrke bevistheden om den høje standard i fjerkræproduktionen samt at sikre en bred vifte at markedsmuligheder i eksporten til tredjelande, herunder arbejdet med ny markedsåbning, handels- og markedsbarrierer samt eksportfremstød og markedsudvikling på relevante markeder.

Som ny aktivitet omfatter projektet desuden halaleksporten, og arbejdet med sideløbende halalcertificering og halalstandarder, der er en forudsætning for at kunne eksportere til halaldestinationer i Asien og Mellemøsten/Nordafrika. Aktiviteten understøtter de eksporterende virksomheders kendskab til de forskellige globale halalstandarder og løbendede ændringer samt dialogen med de akkrediterede halalcertificeringsorganer og tredjelandes halalmyndigheder og certificering af de danske eksportører af fjerkrækød.

Denne aktivitet har tidligere været et særskilt projekt, der nu ansøges om i samme projekt, som for generel Handel og Afsætning. Dette skyldes, at der er åbenlyse sammenfald og synergier i eksporten til markeder i tredjelande med og uden krav om halalcertificering. Dette skyldes blandt andet, at over 90 % af den danske fjerkræproduktion er halalcertificeret uagtet at en mindre andel eksporteres til lande, hvor der krav om halalcertifceret fjerkrækød.

Den samlede eksport af fjerkrækød udgjorde i 2024 ca. 3 mia. kr. ved en eksport på 150.000 tons. Det tilstræbes at øge eksportværdien til tredjelande med op til 100 mio. kr. årligt. Heraf udgjorde eksporten til tredjelande 570 mio. kr., hvilket var en stigning på 30 mio. kr i forhold til 2023. De fem største markeder uden for Europa var Sydkorea, Singapore, Hong Kong, Ghana og Gambia med en eksport på 195 mio. kr., hvoraf halaleksporten til disse lande var 100 mio. kr. Med fokus på markeder i posirtiv udvikling og viderforædlede produkter tilstræbes det at aktiviteterne i projektet kan øge eksporten med 50-100 mio. kr.

Note 11: Sygdomsforebyggelse og beredskab i ægproduktionen
Tilskudsmodtager: Danske Æg

Formål med projektet
Formålet med projektet er at overvåge, forebygge, bekæmpe og informere om sygdomme i ægproduktionen, såsom fugleinfluenza, Newcastle disease og zoonoser som Salmonella samt forekomst af spoleorm. Derudover skal projektet sikre en effektiv håndtering af fødevaresikkerhedsmæssige udfordringer og overvåge forbruget af antibiotika i ægproduktionen.

Et andet centralt element i projektet er formidling af viden om sygdomme, zoonoser og antibiotikaforbrug til relevante interessenter. Målet er at fremme en sund og ”sygdomsfri” ægproduktion med høj fødevaresikkerhed.

Formålet opnås gennem en række aktiviteter, der sikrer overvågning, forebyggelse og bekæmpelse af:

- Zoonoser
- Antibiotikaforbrug og resistens
- Smitsomme fjerkræsygdomme
- Spoleorm

Derudover lægges der vægt på formidling af ny viden på ovennævnte områder til alle relevante aktører. Konkret omfatter projektet følgende aktiviteter:

- Overvågning, kontrol og håndtering af sygdomme og zoonoser
- Rådgivning og deling af viden
- Prøvemateriale til brug i produktionen
- Statistiske opgørelser og analyser
- Formidling af resultater og anbefalinger

- Undersøgelser for forekomst af spoleorm hos æglæggere
- Smittekildeopsporing ved forekomst af Salmonella

Baggrund og udfordringer
Projektet tager afsæt i en veludviklet videnbase, opbygget gennem årtiers arbejde med dyresundhed, zoonoser, fødevaresikkerhed og antibiotikaforbrug. Den overordnede udfordring er at sikre solid dokumentation for dyresundhed, sygdomsstatus, resistens og forbrug af antibiotika – og at kunne reagere hurtigt på nye såvel som kendte sygdomstrusler, som kan introduceres i Danmark.

Forventet effekt
Projektet bidrager til et professionelt og velforberedt beredskab med høj faglig indsigt, der kan agere hurtigt og effektivt ved sygdomsudbrud og ved udfordringer vedr. zoonoser og antibiotikaforbrug. Den enkelte producent får adgang til kvalificeret støtte og vejledning, hvilket styrker en sund og konkurrencedygtig produktion. Projektet understøtter dermed både den nationale og internationale markedsadgang for dansk opdræt, æg og ægprodukter.

Note 12: Tilskud til vaccination mod Newcastle Disease
Tilskudsmodtager: Danske Æg

Formål:
Formålet med projektet er at medvirke til at forebygge fjerkræsygdommen Newcastle Disease i den danske fjerkræproduktion. Dette skal opnås gennem vaccination, og tilskudsordningen skal sikre et økonomisk incitament til at gennemføre vaccination af konsumægsbesætninger mod sygdommen.

Tilskud:
Der ydes tilskud til ejere af konsumægsbesætninger, som anvender høner, der er vaccineret i overensstemmelse med Fødevarestyrelsens bestemmelser.

Projektaktiviteter:

- For at opfylde formålet omfatter projektet følgende aktiviteter:
- Dokumentation og kontrol af vaccinationer
- Udbetaling af tilskud
- Gennemgang og kontrol af dokumentation for udført vaccination
- Formidling af information om ordningen til producenter

Effekt:
Ved at yde tilskud til vaccination skabes der et incitament, som bidrager til at holde Newcastle Disease ude af Danmark. Det er til gavn for hele den danske fjerkræsektor – både producenter og slagterier.

Danske Æg er vidende om, at bekendtgørelsen for vaccination for Newcastle Disease ændres pr. 1. januar 2026. Den reviderede lovgivning vil forventeligt medføre ændringer til vaccinationsprogrammet. Omkostningerne til vaccinationen forventes dog i 2026 at være uændrede i det meste af 2026, idet der i en periode fortsat vil blive anvendt inaktiverede vacciner. Det forventes, at de inaktiverede vacciner er udfaset primo 2027 hvorved denne kompensationsordning kan ophøre.

Note 13: Ægget - for klimaet og din sundhed
Tilskudsmodtager: Danske Æg

Projektets formål er at skabe præference for og styrke æggets image som en sund og klimavenlig fødevare hos forbrugere samt mad- og ernæringsprofessionelle i Danmark. Det skal bidrage til øget afsætning nationalt.

Målet med projektet er at udbrede viden om æggets mange kvaliteter og anvendelsesmuligheder til forbrugere i alle aldre samt mad- og ernæringsprofessionelle, hvilket skal bidrage til, at danksere i endnu højere grad opfat-ter æg som en sund og klimavenlig fødevarer.

Projektet bygger videre på tidligere projekter om Ægs sundhed og Æg: Godt for klimaet i 2022-25.

Aktiviterne i 2026 vil være:

1) Projektledelse og koordinering mellem aktørene, så der pånås størst mulig effekt af indsaten,

2) Indsamling af viden og udarbejdelse af fagligt materiale herunder udarbejdelse af DTU rapport

3) Formidlingskampagner/kommunikation målrettet forbrugere herunder særskilt børn, ernæringsprofessionelle og foodservicesektoren med både fokus på ægs lave klimabelastning, ernæringsmæssige værdi og brede an-vendelsesområder, der gør det til en attraktiv fødevarer, når der skal fokuseres på nedbringelse af madspild og

4) Analyse af danskernes viden om og holdninger til æg.

Det forventes, at projektet bidrager til, at andelen af danskere, der forbinder æg med at være en sund fødevare med lav klimapåvirkning og højt potentiale som ingrediens, når forbrugeren vil nedbringe madspild, fortsat vil stige, og at en andel af forbrugerne vil erstatte mere klima-belastende madvarer med æg. På længere sigt for-ventes det, at en øget bevidsted om ægs lave klimapåvirkning og høje ernæringsindhold – også af en række mikronæringsstoffer, vil give et stigende indtag af æg og dermed øget afsætning på det danske marked.

Note 14: Markedsadgang og inspektioner vedr. æg og ægprodukter
Tilskudsmodtager: Danske Æg

Formålet med projektet er at fremme afsætningen af æg og ægprodukter på markeder udenfor EU.

Projektets mål er, at der skabes kontakter og alliancer, der kan bidrage til markedsadgang for æg og ægprodukter på et eller flere nye markeder udenfor EU.

Projektet indeholder bl.a. følgende aktiviteter: Besvarelser af spørgeskemaer fra tredje lande, møder med andre landes fødevaremyndigheder samt danske ambassader i 3.lande, deltagelse på fødevaremesser eller lignende udenfor EU samt koordinering, kommunikation og projektledelse.

Fugleinfluenza i Danmark og globalt giver fortsat udfordringer og ændringer i markedet. Derfor er der vedvarende et øget behov for genansøgning af markedsadgange, forhandling af regionaliseringsaftaler og øget antal henvendelser med spørgsmål.

Effekten er, at branche kan fastholde adgang til eksisterende markeder samt arbejde for åbning af nye markeder for æg og ægprodukter.

Note 15: Fjerkræ- og zoonosedatabasen
Tilskudsmodtager: Danske Æg

Formålet med projektet er at validere, indlæse og opbevare data om sygdomme og zoonoser i fjerkræproduktionen. Disse data anvendes til opsporing af smittekilder, til analyser samt til opbygning af det statistiske beredskab for sygdomme og zoonoser - sygdomme, der kan overføres fra dyr til mennesker, såsom Salmonella.

Dataene i anonymiseret form stilles samtidig til rådighed for branchen, myndigheder og forskningsinstitutioner.

Målet med projektet er, at sygdomme hos fjerkræ registreres i Fjerkræ- og zoonosedatabasen, som er en offentlige database for fjerkræsygdomme. Hermed sikres et validt og tilstrækkeligt datagrundlag, der kan understøtte en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af zoonoser og smitsomme fjerkræsygdomme.

Formålet og målet opnås gennem aktiviteter, der omfatter validering, indlæsning og behandling af data i Fjerkræ- og zoonosedatabasen samt formidling af data og oplysninger om sygdomme fra databasen.

Fjerkræ- og zoonosedatabasen yder et væsentligt bidrag til at sikre markedsadgang for både dyr og produkter, idet en sund fjerkræproduktion og et højt niveau for fødevaresikkerhed er afgørende for afsætningen af fjerkræ, æg og kød. Derudover bidrager dataene til at fastholde Danmarks særstatus i EU for Salmonella i kyllingekød og æg. Data fra databasen anvendes endvidere ved ansøgning til World Organisation for Animal Health om fri status i Danmark for Højpatogen fugleinfluenza.

Note 16: E-kontrol for ægproduktion
Tilskudsmodtager: Danske Æg

Formål med projektet
Projektets overordnede formål er at bidrage til både en reduktion af klimabelastningen samt en effektivisering af ægproduktionen gennem anvendelse af effektivitetskontrollen (E-kontrol), herunder sikre videreudvikling og optimering af værktøjet. E-kontrol forventes at have en positiv indvirkning på sundhedsstatus i besætningen, reducere dødeligheden og forbedre foderudnyttelsen. Derudover kan øget viden om klimaparametre som fx indhold af N og P i foder, valg af energikilde og type af strøelse understøtte mere præcise beregninger og reduktion af klimabelastningen.

Aktiviteter
For at opnå projektets mål er det nødvendigt at:

- Rådgive, validere, opdatere og videreudvikle E-kontrolværktøjet.
- Gennemføre formidlings-, rådgivnings- og kursusaktiviteter, der understøtter korrekt og effektiv anvendelse af værktøjet.
- Udarbejdelse af nye datasammenligninger og grafer som følge af det nye værktøj Vision Analytics. Disse analyser vil være tilgængelige for alle brugere af E-kontrollen.

E-kontrol værktøjet skal samtidig sikre tilstrækkeligt statistisk datagrundlag for hele ægproduktionssektoren. Løbende tilpasninger i forhold til nye eller ændrede klimaparametre vil være centrale for projektet.

E-kontrol og klimadata
Ved at øge andelen af producenter, der anvender E-kontrol, forbedres det samlede datagrundlag. Dette giver mulighed for at benchmarke og identificere bedste praksis. E-kontrolværktøjet er udbygget med felter til registrering af klimarelaterede data, og de genererede rapporter synliggør producentens klimabelastning. Det giver grundlag for at reducere besætningens klimaaftryk og udarbejde klimaregnskaber.

Bidrag til bæredygtighed
Ved at højne produktiviteten gennem bedre sundhedsstatus, lavere dødelighed og optimeret foderforbrug reduceres klimabelastningen fra ægproduktionen. Projektet støtter dermed op om fondens strategiske målsætning om bæredygtighed – både økonomisk, klimamæssigt og miljømæssigt.

Effekter for producenten
Ved brug af E-kontrollen får producenten adgang til et solidt datagrundlag om egen produktion – fx foderforbrug, dødelighed, vandforbrug, producerede æg (i kg) og relevante klimaparametre. Det giver også mulighed for løbende sammenligning med egen historik og kollegaers produktion og skaber et beslutningsgrundlag, der muliggør hurtige justeringer. Det kan fx føre til lavere foderforbrug og dermed både øget produktivitet og lavere klimabelastning – eller direkte klimareduktion gennem skift af energikilde.

Note 17: Dyrevelfærd, rådgivning om produktionsforhold og økologiregler i ægproduktionen
Tilskudsmodtager: Danske Æg

Baggrund og formål
Ægbranchen står over for stigende krav fra EU, nationale lovgivere, forbrugere og branchen om løbende fokus og forbedringer af dyrevelfærden og andre forhold. For at imødekomme disse forventninger er der behov for, at producenterne har adgang til opdateret viden og faglig rådgivning om dyrevelfærd, generelle produktionsforhold og økologi-regler.Formålet med projektet er derfor at:

- Sikre, at producenter og branchen har adgang til aktuel og relevant viden om dyrevelfærdsmæssige forhold.
- Understøtte producenterne med faglig og teknisk rådgivning om produktionsforhold og gældende økologiregler.

Projektets mål
Projektet har til hensigt at:

- Indsamle viden fra relevante kilder såsom møder, konferencer, artikler, lovgivning, netværk samt markeds- og kundekrav.
- Etablere og vedligeholde et opdateret videns-beredskab, som kan anvendes af producenter, brancheorganisationer og øvrige interessenter.
- Styrke grundlaget for, at producenterne kan udvikle produktionen med hensyntagen til dyrevelfærd og efterleve gældende regler og forventninger.

Aktiviteter

- Projektet omfatter følgende hovedaktiviteter:
- Systematisk indsamling af viden om dyrevelfærd, produktionsforhold og økologiregler i ægproduktionen.
- Formidling af denne viden til producenter og relevante aktører i branchen.
- Bidrage til myndighedsprojekter om status på aktuelle dyrevelfærdsproblematikker

Forventet effekt
Projektet forventes at:

- Bidrage til en højere grad af implementering af både lovgivningsmæssige og frivillige tiltag i produktionen.
- Understøtte en produktion, der balancerer hensyn til dyrevelfærd, produktionsoptimering, økologi og samfundsmæssige forventninger.

Note 18: Hvorfor bliver ikke alle kyllinger lige syge? - Mod en robust infektionsmodel til evaluering af E. coli vacciner i slagtekyllinger
Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Formål:
Formålet med projektet er at undersøge, om forskelle i genetisk sygdomsresistens kan forklare, hvorfor slagtekyllinger reagerer forskelligt på infektion med E. coli. Denne viden vil bidrage til mere pålidelige og robuste infektionsmodeller til evaluering af nye sygdomsforebyggende tiltag som f.eks. nye vacciner mod E. coli.

Aktiviteter:
Projektet består af fire arbejdspakker:

I AP1 karakteriseres 50 Ross 308 slagtekyllinger genetisk ved vævstypning for at korlægge den genetiske variation i slagtekyllinge populationen. Viden om genetsike vævstyper bruges efterfølgende til at designe et E. coli infektionsforsøg.

I AP2 inddeles kyllingerne i grupper efter genetisk vævstype og inficeres med en velkarakteriseret E. coli stamme. Kyllingernes respons på infektionen evalueres via deres adfærd (AI-analyseret adfærdsmonitorering), læsionsscore (post mortem) og bakterietælling i lungevæv. Målet i denne AP er at karakterisere de forskellige genetiske gruppers følsomhed for E. coli infektion.

I AP3 undersøges forskelle i immunresponset mellem de genetiske grupper. Immunologiske markører anvendes til at belyse sammenhænge mellem genetik og immunrespons.

I AP4 valideres og tilpasses infektionsmodellen baseret på resultaterne fra AP2 og 3. Der afprøves forskellige E. coli infektionsdoser samt inokulationsruter. Målet er at etablere en veldefineret model, som kan bruges til at evaluere fremtidige interventioner imod E. coli.

Effekter:
Projektet vil øge forståelsen af hvordan slagtekyllingers genetik påvirker sygdomsudviklingen ved E. coli infektion. Den opnåede viden skal bruges til en forbedret E. coli infektionsmodel som er robust og har høj reproducerbarhed. Dette vil bidrage til en bedre evaluering af sygdomsforebyggende tiltag, som f.eks. nye vacciner mod E. coli infektion i slagtekyllinger. Med en lavere variation inden for grupperne vil forsøgene kunne gennemføres med færre dyr og derved være i tråd med 3R principperne. Ny viden om genetisk sammenhæng med følsomhed/resistens mod E. coli infektion vil også kunne anvendes i avlen for mere robuste slagtekyllinger med reduceret behov for antibiotika.

Note PF1: Forekomst af forstørret kirtelmave og proventriculitis in danske slagtekyllinger (Proventrikel)
Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Formålet er at undersøge forekomsten af kraftigt forstørret kirtelmave og proventriculitis i danske slagtekyllinger. Forstørret kirtelmave er et almindeligt obduktionsfund der forekommer med meget forskellig frekvens i forskellige slagtefjerkræflokke. Tilstanden har i en årrække været betegnet Transmisible Viral Proventriculitis" (TVP) uden at den præcise årsagsammenhæng var fastlagt.

En række virus har været sat i forbindelse med TVP, men meget tyder på at viruset "Chicken Proventricular Necrosis Virus" (CPNV), er den mest oplagte årsag. CPNV er en virus i familie med Gumborovirus, som er velkendt i danske kyllinger, hvor det kan være årag til immunsuppresion, hvilket direkte kan give anledning til sygdom, men også kan have en stor indirekte igennem sekundære infektioner. Som for Gumboro, regnes CPNV for primært at bevirke sin immunsupprimerende effekt igennem infektion og nekrose af B-celle lymfoblaster i kyllingernes bursa fabricii. For CPNV er det mest iøjnefaldende obduktionsfund kraftigt forstørrede, slappe og blege kirtelmaver.

Forekomsten af kraftigt forstørrede kirtelmave og CPNV er ikke tidligere rapporteret i Danmark. Vi ønsker at undersøge denne i et repræsentativt antal slagtefjerkræflokke, så de danske slagtefjerkræproducenter bliver mere bevidste om tilstanden og så tilstandens mulige effekt på kyllingernes sundhed bedre kan vurderes. Endelig vil en øget indsigt i forekomsten og dennes årsagsforhold kunne give anledning til et øget fokus på at begrænse tilstanden ved forebyggende tiltag.

Note PF2: Varigheden af beskyttelsen efter vaccination mod fugleinfluenza og Newcastle disease virus
Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Projektet har til formål at undersøge varigheden af immuniteten induceret ved en heterolog prime-boost kombinationsvaccinationsstrategi med Vectormune ND og Vectormune AI og med boost af Volvac B.E.S.T. AI+ND.

I 2023 udførte vi et vaccinationsforsøg hvor vi undersøgte effekten af vektorvaccinerne Vectormune AI og Vectormune ND givet individuelt samt i kombination. Effekten af vaccinerne blev målt på varighed af immunitet op til 16 uger, samt effekt ved challenge med lavpatogen aviær influenza (AI) og lentogen (lavpatogen) Newcastle disease (ND) virus. Her påviste vi at vaccinerne nedsætter spredning af virus hos inficerede høner, samt at immuniteten varer i op til 16 uger, både når vaccinerne gives kombineret og enkeltvis. Grundet voksende diskussioner omkring vaccination imod aviær influenza, og omkring revidering af Newcastle disease vaccinationsprogrammet, ønsker vi at bygge videre på vores forsøg ved at undersøge en længere varighed i op til 28 uger, samt at undersøge om det er nødvendighed med booster vaccination i 4. og/eller 16. leveuge.

I dette forsøg vil 40 høner deles op i 4 grupper af 10 høner. Alle grupper vaccineres som daggamle kyllinger med Vectormune AI og Vectormune ND. Gruppe 1 vaccineres ikke med en boostervaccine. Gruppe 2 vaccineres med boostervaccinen Volvac B.E.S.T. AI+ND i 4. leveuge, Gruppe 3 vaccineres med Volvac B.E.S.T. AI+ND i 16. leveuge, og Gruppe 4 vaccineres med Volvac B.E.S.T. AI+ND i både 4. og 16. leveuge. Volvac B.E.S.T. AI+ND er en subunit AI vaccine blandet med en inaktiveret ND vaccine. Der udtages blodprøver fra hønerne hver 4. uge, som analyseres ved ELISA test for at undersøge hvor mange antistoffer der dannes imod AI og ND i de 4 grupper.

Resultaterne der opnås ved dette forsøg vil kunne bruges som et fagligt grundlag for de nuværende diskussioner om implementering af et vaccinationsprogram for aviær influenza i Danmark, samt i diskussionerne om revidering af det lovpligtige vaccinationsprogram for Newcastle disease i Danmark. Kombinationsstrategien der undersøges, vil kunne fungere som et simplificeret vaccinationsprogram for Newcastle disease, hvilket vil være både tidsmæssigt og økonomisk gavnligt for producenter. Derudover vil kombinationsstrategien medvirke til at en implementering af vaccination imod aviær influenza i den danske fjerkræsektor, ikke betyder flere udgifter i form at vaccinationer af hønerne, da samme vacciner anvendes i vaccinationsprogrammet for Newcastle disease.

Note 19: Biomarkører til vurdering af spolorm infektionsgrad i økologiske æglæggere (BIO-ORM)
Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Formål:
Dette projekts to-delte formål er
- at identificere nye biomarkører der har en direkte sammenhæng med ormebyrde ved spolorm (A.galli) infektion.
- at belyse om tidligere resultater i indavlede universitetshønselinjer vedr. negative effekter af A.galli på vaccine effektivitet også gør sig gældende i kommercielle dyr af interesse for økologiske producenter (Decalb White).

Aktiviteter:
I projektets ene arbejdspakke vil der blive undersøgt blodprøver fra et tidligere kontrolleret infektionsforsøg med A.galli samt nyindsamlede blodprøver fra kommercielle æglæggere. Analyserne omfatter et udvalgt af cellulære (leukocyt tællinger samt cellulær overflade profil) og opløselige komponenter (Lipid parametre samt mannose-bindende lektin) til stede i blodet. Al data vil blive sammenholdt med registrering af ormebyrde på enkeltdyrsniveu. Hvis det lykkes at identificere en parameter med stærk korrelation til ormebyrde vil vi lave et mindre pilotstudie amgående muligheden for at udvikle et assay med potentiale til anvendelse i besætninger.

I projektets anden arbejdspakke vil de samme blodprøver blive analyseret for parametre relaterede til dyrenes immunrespons på Newcastle disease vaccination. Vi vil undersøge både vaccine-specifikke antistoffer samt T celler. Disse data vil også blive sammenhold med data om ormebyrde på enkeltdyrsniveu for at at opnå viden om hvorvidt dårlig vaccine effektivitet ses i kommercielle hønselinjer inficeret med A.galli.

Effekter:
Dette projekt forventes at bidrage med viden, der kan være med til at understøtte sundhed, produktivitet og velfærd specielt men ikke udelukkende i økologiske æglæggere.

En evt. mere nuanceret vejledning omkring ormebehandling kan medføre at flere producenter får behandlet på det rigtige tidspunkt både i forhold til dyrenes trivsel med også i forhold til at opretholde god sundhedsstatus ved at sikre at der ikke er forhøjet risiko for Newcastle disase pga. ineffektive vacciner. Omvendt kan unødig behandling evt. undgås med dertil følgende økonomisk gene.

A. galli kan give problemer ikke blot i økologiske besætninger men også i konventionelle besætninger, der holdes på gulv. Viden der fører til bedre kontrol af orme-infektioner, vil også indirekte mindske risiko for sekundære bakterielle infektioner der kræver antibiotika behandling. En indirekte effekt er således bidrag til at opretholde Danmarks lave antibiotika forbrug.

Note 20: NET Energy system for broilers
Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Formålet med projektet er at styrke kyllingeproduktionens bæredygtighed ved at mindske kyllingernes klimaaftryk og N-udledning til miljøet. For at sænke foderets klimaaftryk udvikles et nyt netto energi (NE) fodervur-

deringssystem, der nedsætter N-udledningen, og gør det muligt at sammensætte klimaoptimerede fjerkræfoderblandinger, der indeholder flere lokale proteinkilder i stedet for de traditionelle sojaprodukter, som det nuværende fodervurderingssystem er med til at favorisere.

Projektet har en bevilling fra Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) på 8.857 t. kr. Projektets samlede budget er på 10.057 t. kr., og det gennemføres i perioden 1. oktober 2024 til 30. september 2027. Der deltager følgende partnere i projektet – Aarhus Universitet, Institut for Husdyr- og Veterinærvidenskab (AU-Anivet), der varetager den overordnede projektledelse, Danish Agro, Williamsborg Gods, AgroVision og SEGES Innovation.

GUDP finansierer kun en andel af projektets udgifter. Derfor ansøger SEGES Innovation om finansiering fra Fjerkræafgiftsfonden til at dække den andel af SEGES Innovations udgifter, som GUDP ikke finansierer. SEGES Innovations samlede udgifter i projektet er 849 t. kr., og GUDP har bevilliget 709 t. kr. På den baggrund ansøger SEGES Innovation Fjerkræafgiftsfonden om samlet 140 t. kr.

Projektet består af seks arbejdspakker (AP'er) og aktiviteterne i projektet omfatter udvikling af et nyt fodervurderingssystem, der baseres på en vurdering af foderets indhold af nettoenergi (NE) fremfor omsættelig energi (OE), som traditionelt anvendes. Derudover bestemmes fordøjeligheden af otte forskellige nye, lokalt producerede foderproteinkilder, så de bedre kan indgå i fremtidens klimaoptimerede kyllingefoderblandinger. For, at landmænd og foderproducenter kan anvende den nye fodervurderingsmetode, implementeres de nye NE-formler og NE-normer i det kommercielle foderoptimeringsprogram Agrosoft WinOpTi fra AgroVision.

SEGES Innovation deltager i AP3-AP6 og står for at afprøve de nye klimaoptimerede foderblandinger. Det sker først i samarbejde med Aarhus Universitet i mindre boksforsøg med Ross 308-kyllinger i vækstperioden fra dag 0 til 35, hvor der testes fire proteinråvarer. Efterfølgende demonstreres i storskala hos en kommerciel slagtekyllingeproducent med to ens stalde to foderblandinger. Den ene blanding optimeres med sojaprodukter som primær proteinkilde og baseres på OE-systemet, mens den anden optimeres med alternative proteinkilder og anvender NE-systemet.

Afslutningsvis er SEGES Innovation ansvarlig for formidling af viden fra fodringsforsøgene og den praktiske demonstration af de klimaoptimerede foderblandinger. Formidlingen, der bl.a. retter sig mod kyllingeproducenter, foderproducenter og andre interesserede i kyllingeværdikæden, sker bl.a. via artikler og en temadag.

Forventede effekter
En 4% reduktion i proteinniveauet i kyllingefoder vil mindske behovet for sojaskrå med 50%, hvilket vil reducere klimabelastningen med 43%, og tab af N reduceres med 53%. Projektet inkluderer evaluering af nye danske proteinfodermidler, som f.eks. græsprotein, og forskellige former for raps. Hvis de sidste 50% af sojaskråen bliver erstattet af danskproducerede proteinfodermidler, reduceres klimabelastningen med yderligere 21%, og dermed bliver den totale klimabelastning reduceret med i alt 64%.